

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 11 Listopada 68, 07-410 Ostrołęka, ☎tel./fax (29) 7604562, 7604383

💻 e-mail: kancelaria@pup-ostroleka.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROŁĘCKIM W 2019 ROKU

OSTROŁĘKA 2020 ROK

Spis treści

WSTĘP	2
ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI W POWIECIE OSTROŁĘCKIM. STAN NA KONIEC 2019 R.....	4
RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	12
ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ.....	19
ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	21
BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW	29
PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY	30
WNIOSKI.....	31

WSTĘP

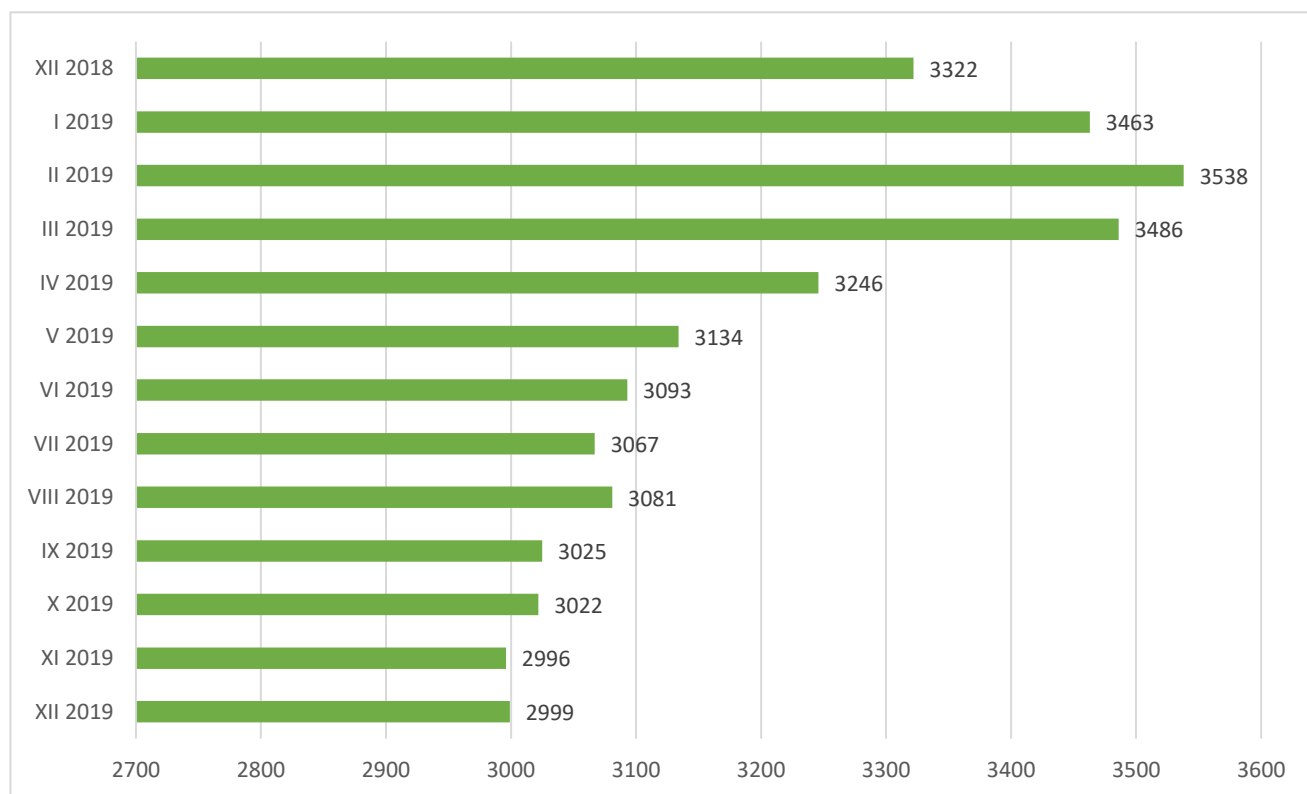
Niniejsze opracowanie „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim w 2019 roku*” jest kolejnym, opracowaniem, który przedstawia analizę zjawiska bezrobocia, notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce w 2019 roku, według danych i stanu z dnia 31 grudnia 2019 roku. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest metodą obserwacji i analizy zmian i tendencji zachodzących na lokalnych rynkach pracy. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych pełni ważną rolę zwłaszcza w sytuacjach zmian zachodzących na rynku pracy w skali całego kraju, jak i w skali mikro na poziomie danego powiatu. W ostatnim roku zmiany, które wystąpiły na rynku pracy spowodowały znaczną dekonstrukcję dotychczasowych wskaźników bezrobocia, które w wielu przypadkach uległy zdecydowanej poprawie. W określonych zawodach, dużych i elementarnych grupach zawodowych oraz w wybranych branżach jest i prawdopodobnie będzie dużo łatwiej o pracę, dlatego taką istotną rolę pełni monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Celem prezentowanego raportu jest przede wszystkim stworzenie klasyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony lokalnych pracodawców oraz zawodów w których występuje mniejszy lub większy odsetek osób bezrobotnych, którzy nie mogą podjąć pracy ze względu na brak ofert pracy w danym zawodzie. Zaletą narzędzia diagnozującego strukturę bezrobocia i zmian dokonujących się na lokalnym rynku pracy, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest również możliwość uzyskania priorytetowych informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Stała analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie kwalifikacji lub ich zmianę, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Ranking ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest skierowany także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy. i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to powinno służyć przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazując konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Niniejsze opracowanie zostało sporządzone

w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, tablice wynikowe przygotowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dane pozyskane z systemu Syriusz, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badań ofert pracy w Internecie. Aplikacja Monitoring Zawodów pozwala na wykorzystanie w formie edycji zestawień zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwala na przeprowadzenie analizy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku z dnia 20 kwietnia 2004 r. Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu przyjęto także założenie, iż analizowane będą te wskaźniki i te zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy przede wszystkim ocenie relacji oraz niedopasowania pomiędzy popytową i podażową stroną rynku pracy. W kontekście prawidłowej oceny sytuacji na rynku pracy – w tym określenia elementarnych grup zawodów odznaczających się deficytem bądź nadwyżką – niezwykle istotna wydaje się całościowa analiza rynku pracy i rynku edukacyjnego. Mając na uwadze wykorzystanie pełnego zasobu informacji o rynku pracy i rynku edukacyjnym, zakłada się, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie składał się z sześciu elementów. Jednakże nie tylko zakres wykorzystywanych danych ma wpływ na zwiększenie użyteczności monitoringu, ale również częstotliwość ich pozyskiwania. Im dane są częściej zbierane, tym są bardziej aktualne.

ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI W POWIECIE OSTROŁĘCKIM. Stan na koniec 2019 r.

Na koniec 2019 roku w powiecie ostrołęckim zarejestrowanych było 2 999 osób bezrobotnych, jest to o 323 osób mniej niż w roku wcześniejszym. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2019 roku wyniosła 9,20%

Wykres 1 - Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Ostrołęce z terenu powiatu ostrołęckiego w 2019 roku (opracowanie własne)

Tabela nr 1. Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie ostrołęckim na koniec 2018 i 2019 roku (opracowanie własne)

BEZROBOTNI	31.XII.2018	31.XII.2019	zmiana wobec 2018	
			liczba	%
I	II	III	IV	V
OGÓŁEM W TYM WG.	3 322	2 999	-323	-9,73%
WYKSZTAŁCENIE				
WYŻSZE	431	410	-21	-4,88%
POLICEALNE I ŚR. ZAWODOWE	886	806	-80	-9,03%
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	344	329	-15	-4,36%
ZASADNICZE ZAWODOWE	882	800	-82	-9,30%
GIMNAZJALNE I PONIŻEJ	779	654	-125	-16,05%
PŁEĆ				
KOBIETY	1 756	1 560	-196	-11,17%
MĘŻCZYŹNI	1 566	1 439	-127	-8,11%
WIEK				
18-24	567	492	-75	-13,23%
25-34	1 020	966	-54	-5,30%
35-44	647	593	-54	-8,35%
45-54	566	474	-92	-16,26%
55-59	355	297	-58	-16,34%
60-64	167	177	+10	+5,99%
STAŻ PRACY				
BEZ STAŻU	609	512	-97	-15,93%
DO 1 ROKU	593	537	-56	-9,45%
1-5 LAT	916	861	-55	-6,01%
5-10 LAT	484	444	-40	-8,27%
10-20 LAT	439	379	-60	-13,67%
20-30 LAT	201	189	-12	-5,97%
30 LAT I WIĘCEJ	80	77	-3	-3,75%
CZAS POZOSTAWANIA BEZ PRACY W M-C				
DO 1 MIESIĄCA	247	210	-37	-14,98%
1-3 MIESIĘCY	458	460	+2	+0,44%
3-6 MIESIĘCY	464	450	-14	-3,02%
6-12 MIESIĘCY	550	546	-4	-0,73%
12-24 MIESIĄCE	559	495	-64	-11,45%
POW. 24 MIESIĘCY	1 044	838	-206	-19,74%
STOPA BEZROBOCIA	10,3%	9,2%	-1,1%	X

Populacja kobiet stanowiła 52,02% bezrobotnych w powiecie ostrołęckim (1 560 osób). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet o 11,17 % (o 196 osób).

W strukturze bezrobotnych według wieku, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (32,21% bezrobotnych).

Największy odsetek wśród bezrobotnych w powiecie ostrołęckim stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (26,88%), natomiast najniższy spadek liczby bezrobotnych odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem ogólnokształcącym - o 4,36 %.

W strukturze bezrobotnych według stażu pracy na koniec 2019 r. najwięcej było zarejestrowanych osób ze stażem od 1 do 5 lat (28,71%) oraz do 1 roku stażu pracy (17,91%). Największy względny spadek liczby bezrobotnych nastąpił wśród osób bez stażu pracy o 97 osób (o 15,93%).

W strukturze osób bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy najwięcej było osób zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy (27,95%).

Udział poszczególnych grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy – powiat ostrołęcki (opracowanie własne PUP)

	stan na 31.XII.2019r.	% ogółu bezrobotnych
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2614	87,17
w tym:		
do 30 roku życia	1013	33,78
w tym do 25 roku życia	492	16,41
długotrwale bezrobotni	1587	52,92
powyżej 50 roku życia	745	24,85
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	651	21,71
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	18	0,60
niepełnosprawni	107	3,57

Tabela nr 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2019 roku – powiat ostrołęcki (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	248
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	105
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	104
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	79
5153	Gospodarze budynków	68
5120	Kucharze	60
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	59
3115	Technicy mechanicy	59
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	54
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	51
7222	Ślusarze i pokrewni	47
7112	Murarze i pokrewni	45
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	43
5141	Fryzjerzy	43
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	41
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	38
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	35
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	34
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	33
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	30

Analizując strukturę zawodową bezrobotnych należy stwierdzić, że wśród zawodów, w których liczba jest największa prym wiodą sprzedawcy, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, mechanicy pojazdów samochodowych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Tabela nr 4. Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2019 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	285
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	125
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	116
3115	Technicy mechanicy	78
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	71
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	66
5153	Gospodarze budynków	57
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	56
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	55
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	53
5120	Kucharze	50
7222	Ślusarze i pokrewni	49
5141	Fryzjerzy	45
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	42
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	39
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	38
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	36
3112	Technicy budownictwa	35
7112	Murarze i pokrewni	34
3144	Technicy technologii żywności	30
4224	Recepcjoniści hotelowi	30

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku napływu osób bezrobotnych. W 2019 roku największy napływ nastąpił wśród sprzedawców, średniego personelu do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, mechaników pojazdów samochodowych, specjalistów do spraw administracji i rozwoju, techników mechaników.

Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy należy wymienić m.in. matematyków, inżynierów budownictwa, inżynierów elektryków

Tabela nr 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2019 roku powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2142	Inżynierowie budownictwa	100,00
2152	Inżynierowie elektronicy	100,00
2161	Architekci	100,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	100,00
2651	Artyści plastycy	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	100,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	100,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	100,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	100,00
3436	Muzycy i pokrewni	100,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	100,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	100,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	100,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	100,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	100,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	100,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	100,00
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	100,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	100,00
7537	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	100,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	100,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	100,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	100,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	100,00

W przypadku zawodów, wśród których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy dominują: operatorzy urządzeń teleinformatycznych, robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani, kasjerzy i sprzedawcy biletów, cieśle i stolarze budowlani, dziennikarze.

Tabela nr 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2019 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	4,00
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	3,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	3,00
2642	Dziennikarze	2,67
2142	Inżynierowie budownictwa	2,50
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	2,40
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	2,25
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	2,00
2152	Inżynierowie elektronicy	2,00
2161	Architekci	2,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	2,00
2292	Fizjoterapeuci	2,00
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	2,00
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	2,00
3256	Ratownicy medyczni	2,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	2,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	2,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	2,00
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	2,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	2,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	2,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	2,00

Tabela nr 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2019 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,00
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	0,00
2162	Architekci krajobrazu	0,00
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimedialni	0,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0,00
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	0,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	0,00
3323	Zaopatrzeniowcy	0,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	0,00
3354	Urzędnicy organów udzielających licencji	0,00
3514	Technicy sieci internetowych	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	0,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,00
4227	Ankieterzy	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	0,00
7314	Ceramicy i pokrewni	0,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	0,00
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0,00
9121	Pracznice ręczne i prasowacze	0,00

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowane są w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy). Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie poradnictwa zawodowego.

Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Założono, że dane gromadzone przez PUP stanowią wyczerpujące źródło informacji o liczbie bezrobotnych i strukturze zawodowej bezrobotnych. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Z powodu, iż oferty pracy zgłaszane przed pracodawców do PUP stanowią jedynie część informacji o popytowej stronie rynku pracy, do rankingu włączono oferty pracy podmiotów publicznych (zamieszczonych w BIP) oraz oferty pracy publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych konstruowany jest dla elementarnych grup zawodów w oparciu o: dane o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych i ofertach pracy (wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej) z systemu Syriusz, dane o liczbie ofert pracy w Internecie gromadzone przez WUP; dane o liczbie ofert pracy podmiotów publicznych (BIP) gromadzone przez WUP.

Proces konstrukcji rankingu można podzielić na trzy etapy:

- a) przygotowanie bazy danych (agregacja danych z systemu Syriusz oraz dołączenie ofert pracy w Internecie i tych z BIP),
- b) kalkulacja mierników (wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia, wskaźnik płynności bezrobotnych),
- c) identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Podstawowe zmienne wykorzystywane do budowy mierników w monitoringu:

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Nazwa i wzór wskaźnika	Sposób interpretacji
<p>Wskaźnik dostępności oferty pracy</p> $B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$	<p>Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$. $B/O_t^k = 0$ – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa. $B/O_t^k < 1$ – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k. $B/O_t^k > 1$ – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k. <i>Brak wartości</i> – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.</p>
<p>Wskaźnik długotrwałego bezrobocia</p> $WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$	<p>Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).</p>
<p>Wskaźnik płynności bezrobotnych</p> $WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$	<p>Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k < 1$ – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k = 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie. $WPB_t^k > 1$ – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k. <i>Brak wartości</i> – napływ jest równy zeru.</p>

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki. **Zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. **Zawody maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. Przyjęto, że **zawody zrównoważone** odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Natomiast **zawody nadwyżkowe** odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Tabela nr 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku powiat ostrołęckim (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	3		0,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	1	0,00	0,00
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0	100,00	80,00
2514	Programiści aplikacji	0		0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0	66,67	66,67
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	100,00	100,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0		0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0		0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0		0,00
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimedialnych	0		0,00
7322	Drukarze	0	0,00	0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0,00	0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzętami	0	50,00	50,00

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Sredniomiesięczna liczba bezrobotnych	Sredniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,25	4,25	0,06		1,00		0,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,42	2,83	0,15		1,50	30,00	10,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,33	0,50	0,67	0,00	1,00	83,33	16,67
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1,83	2,33	0,79	50,00	1,00	0,00	0,00

RÓWNOWAGA							
Kod	Elementarna grupa zawodów	Sredniomiesięczna liczba bezrobotnych	Sredniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)	
3251	Asystenci dentystyczni	0,08	0,08	1,00	0,00	0,00	
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	1,83	1,75	1,05	9,52	4,76	

Tabela nr 9. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	28
7124	Monterzy izolacji	10
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	5
3323	Zaopatrzeniowcy	3
5311	Opiekunowie dziecięcy	2
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	1
4214	Windykatorzy i pokrewni	0

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	36,33	0,17	218,00	65,71	0,90	100,00	0,00
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	36,75	0,25	147,00	57,58	0,94	0,00	0,00
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	5,33	0,17	32,00	57,14	0,83	100,00	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	4,08	0,25	16,33	60,00	0,75	100,00	66,67
3313	Księgowi	4,33	0,33	13,00	60,00	0,75	0,00	0,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	7,58	0,67	11,37	75,00	0,75	100,00	25,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	17,25	2,42	7,14	58,82	0,94	39,29	28,57

W wyniku przeprowadzonej analizy do zawodów maksymalnie deficytowych w powiecie ostrołęckim należy zaliczyć: kierownicy do spraw budownictwa, hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych, pracownicy wykonujący dorywcze prace proste, programiści aplikacji, operatorzy wprowadzania danych, pomocnicy biblioteczni, wystąpiły cztery zawody deficytowe: kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna, asystenci nauczycieli, robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni. Wystąpiły również dwa zawody w równowadze: asystenci dentystyczni, robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie.

Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych dominują branże, w których rzadko pojawiają się wolne miejsca pracy, albo w ogóle nie występują. Wśród takich zawodów należy wymienić: mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, monterzy izolacji, pracownicy ochrony osób i mienia, zaopatrzeniowcy, opiekunowie dziecięcy, konstruktorzy i krojczowie odzieży, windykatrzy i pokrewni. Wśród zawodów nadwyżkowych wymienić należy: hydraulicy i monterzy rurociągów, elektromechanicy i elektrycy, monterzy, betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni, pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości, księgowi, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani

ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIEŃ

Kolejnym elementem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy – zarówno od strony popytowej i podażowej. Przedstawione w niej są uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnień, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy w których są wymagane). Analiza umiejętności i uprawnień przeprowadzona została w powiązaniu z zawodami, co pozwoliło na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej. Zestawianie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysnuć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Natomiast, gdy w wyniku przeprowadzonej analizy –umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów – można wysnuć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy.

Jako uzupełnienie analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, zbadane zostały cechy grupy osób bez zawodu. Grupa ta charakteryzowana jest według posiadanego wykształcenia i posiadanych umiejętności i uprawnień.

Najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami są: planowanie i organizacja pracy własnej, komunikacja ustna/komunikatywność, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, wywieranie wpływu, współpraca w zespole.

Średnio co czwarta osoba bezrobotna z terenu powiatu ostrołęckiego nie posiada zawodu. Najwięcej osób bezrobotnych bez zawodu legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

Tabela nr 10. Bezrobotni bez zawodu w 2019 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 999	778	25,98%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	651	327	50,23%
zasadnicze zawodowe	800	67	8,38%
średnie ogólnokształcące	328	172	52,44%
policealne i średnie zawodowe	806	193	23,95%
wyższe	410	19	4,63%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa			
szkoła przysposabiająca do pracy	1	1	100,00%
technikum	285	119	41,75%
liceum ogólnokształcące	175	119	68,00%
liceum profilowane	18	11	61,11%
technikum uzupełniające	16	3	18,75%
liceum uzupełniające	5	0	0,00%
szkoła policealna	52	10	19,23%
wyższa	355	18	5,07%
brak danych źródłowych	1 748	445	25,46%
zasadnicza szkoła zawodowa	340	52	15,29%

ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Analiza ta umożliwi także określenie, czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w badanym zawodzie.

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Wyróżniona grupa w całości będzie podlegała analizie, a plany edukacyjne przyszłych absolwentów zostały w niej pominięte na poziomie PUP i WUP, co wynika z faktu, że absolwenci często kontynuują naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania. Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Powyższa analiza została przygotowana w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące liczby studentów na ostatnim roku studiów wyższych według uczelni wyższych oraz kierunku kształcenia. Stopień agregacji danych uniemożliwia w sposób jednoznaczny porównanie z wynikami uzyskanymi z poprzednich etapów analizy, zwłaszcza z wyróżnionymi elementarnymi grupami zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Trudności te wynikają z faktu, iż nie zawsze jest możliwość precyzyjnego przyporządkowania kierunku studiów do elementarnej grupy zawodów.

Celem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na rynku pracy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego oraz wyższego.

W analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opierała się na:

- a) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- b) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- c) oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci elementarnej grupie

zawodów/kierunku nauki/szkoły (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0 % (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100 % (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Analiza ta ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

Tabela nr 11. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	71	12	23	16	32,39%	22,54%
szkoła przysposabiająca do pracy	9	0	0	0		
technikum	160	81	76	16	47,50%	10,00%
liceum ogólnokształcące	161	0	30	9	18,63%	5,59%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające	0	0	1	0		
szkoła policealna	88	5	8	4	9,09%	4,55%

Tabela nr 12. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2019 roku

Nazwa szkoły	Kod szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
		ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 1	42140	0	0	5	2	0,00%	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA NR 4	48024	0	0	1	1	0,00%	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA W GOWOROWIE	79335	12	4	1	0	8,33%	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA W LELISIE	92025	12	1	2	2	16,67%	16,67%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA W MYSZYŃCU	88410	24	5	6	5	25,00%	20,83%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA W ZAKŁADZIE POPRAWCZYM I SCHRONISKU DLA NIELETNICH W LASKOWCU	124724	0	0	0	0	0,00%	0,00%
BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA W ŁYSYCH	84388	23	2	5	4	21,74%	17,39%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM.GEN. JÓZEFA BEMA	17553	0	0	2	1	0,00%	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTA	17092	0	0	2	0	0,00%	0,00%

ŁCĄCE IM. C. K. NORWIDA							
II SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. TONIEGO HALIKA	48046	0	0	6	2	0,00%	0,00%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	39044	0	0	6	2	0,00%	0,00%
LICEUM KLASYCZNE IM. PAPIEŻA JANA PAWŁA II W OSTROŁĘCE	89651	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	87446	13	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W OSTROŁĘCE	92634	12	0	0	1	0,00%	8,33%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W OSTROŁĘCE	52662	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W BARANOWIE	93155	46	0	1	1	2,17%	2,17%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W CZERWINIE	74326	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W GOWOROWIE	78013	21	0	1	0	4,76%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W KADZIDLE	83161	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 W	125984	0	0	1	0	0,00%	0,00%

OSTROWI MAZOWIECKIEJ							
LICEUM OGÓLNOKSZTA ŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W ŁYSYCH	8438 3	15	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTA ŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W ŚWIĘTAJNIE	1187 87	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTA ŁCĄCE SIGIE IM. KAROLA ADAMIECKIEGO W OSTROŁĘCE	4804 4	0	0	3	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTA ŁCĄCE W KADZIDLE	8439 1	27	0	2	0	7,41%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTA ŁCĄCE W MYSZYŃCU	8829 9	27	0	2	0	7,41%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTA ŁCĄCE W ŁYSYCH	8438 4	0	0	1	0	0,00%	0,00%
MEDYCZNO - SPOŁECZNA SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W OSTROŁĘCE	1274 18	0	0	2	0	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK" W OSTROŁĘCE	5245 7	0	0	1	2	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK" W OSTROŁĘCE	1041 90	0	0	3	1	0,00%	0,00%

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO- WYCHOWAWCZY IM. BRATA ZENONA ŻEBROWSKIEGO W CZARNI - SZKOŁA PRZYSPOSABIAJ ĄCA DO PRACY	8387 5	9								0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W BARANOWIE	9313 0	56								1	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W TROSZYNIE	9269 2	32								4	1	0	3,13%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA W CZERWINIE	7796 7	0								0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W OSTROŁĘCE	4185 5	0								0	15	2	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 2 W OSTROŁĘCE	5859 2	0								0	8	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 3 W OSTROŁĘCE	4110 3	0								0	4	2	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 4 W OSTROŁĘCE	5993 0	0								0	24	3	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W BARANOWIE	9300 4	43								26	3	1	6,98%	2,33%
TECHNIKUM W CZERWINIE	7379 8	10								2	2	0	20,00%	0,00%
TECHNIKUM W GOWOROWIE	8315 7	27								22	8	2	29,63%	7,41%
TECHNIKUM W KADZIDLE	8357 2	22								14	3	2	13,64%	9,09%
TECHNIKUM W MYSZYŃCU	8842 4	23								1	5	2	21,74%	8,70%
TECHNIKUM W TROSZYNIE	9236 2	20								7	1	0	5,00%	0,00%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ W RÓŻANIE	2575 9	0								0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W	8438	15								9	2	1	13,33%	6,67%

ŁYSYCH	6						
V LICEUM OGÓLNOKSZTA ŁCĄCE	1191 30	0	0	2	1	0,00%	0,00%
ZAOCZNA POLICEALNA SZKOŁA "COSINUS" W OLSZTYNIE	1074 21	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2 W OSTROŁĘCE	5399 2	0	0	3	2	0,00%	0,00%

BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Pełniejszy obraz kierunków oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej na lokalnym rynku pracy pozwoli nakreślić analiza zatrudnienia w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw. Badanie pośrednio pozwala na porównanie oczekiwań pracodawców z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne.

Do szczegółowych celów badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw zalicza się uzyskanie informacji o:

- a) dotychczasowych (ujęcie diagnostyczne) oraz planowanych (ujęcie prognostyczne) kierunkach zmian zatrudnienia oraz ich skali,
- b) bieżącej strukturze zatrudnienia przedsiębiorstw, w podziale na wielkie grupy zawodów (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy),
- c) planowanej strukturze zatrudnienia, z uwzględnieniem wielkich grup zawodów oraz umiejętności najbardziej pożądanych przez pracodawcę w danym zawodzie / specjalności,
- d) problemach zgłaszanych przez przedsiębiorstwa w procesie rekrutacji pracowników w ujęciu zawodów oraz umiejętności najczęściej brakujących kandydatom do pracy,
- e) roli powiatowych urzędów pracy w kwestii poszukiwania nowych pracowników przez lokalne firmy.

Dodatkowo wyniki badania stanowią podstawę do budowy prognoz, o rocznym horyzoncie czasowym, co umożliwi określenie potencjału siły roboczej w ujęciu lokalnym, zarówno według wielkich grup zawodów, jak i zawodów/specjalności. Ankietyzacja przedsiębiorstw stanowi również źródło informacji odnośnie sposobów rekrutacji, udziału w tym procesie powiatowych urzędów pracy oraz umożliwia wskazanie trudności, jakie napotykają pracodawcy w procesie pozyskiwania nowych kandydatów do pracy. Badanie kwestionariuszowe pozwala w kompleksowy sposób na opisanie zależności i zmian jakie zachodzą w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw od 2018 roku w postaci przeprowadzenia ustrukturyzowanych ankiet telefonicznych nie jest przeprowadzane.

PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Prognoza na szczeblu powiatu ostrołęckiego została przygotowana w oparciu o przeprowadzane wewnętrzne analizy Urzędu. Wykonane badania dostarczają jedynie informacji o prognozowanych kierunkach zmian obserwowanych w poszczególnych grupach zawodów, a nie o poziomie kształtowania się danego czynnika w zadanym momencie czasu.

Duży wpływ na lokalny rynek pracy będzie miała również epidemia spowodowana rozprzestrzenieniem się wirusa SARS CoV-2. Na ten moment ciężko ocenić jak będzie wyglądała kondycja przedsiębiorców i pracodawców w ciągu najbliższego półrocza i czy rozwiązania Tarczy Antykryzysowej zawarte w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych będą wystarczające, by przetrwali na rynku i ocalili większość miejsc pracy. Z pewnością spodziewany jest przyrost rejestrowanego bezrobocia, który uwidocznił się już w I półroczu 2020 r.

Do umiejętności i cech szczególnie istotnych dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których planują zatrudnić należy wymienić:

- a) wyuczony zawód,
- b) doświadczenie zawodowe,
- c) dodatkowe uprawnienia,
- d) obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych,
- e) obsługa komputera i wykorzystanie Internetu,
- f) znajomość języków obcych,
- g) wykonywanie obliczeń,
- h) zarządzanie ludźmi / przywództwo,
- i) wywieranie wpływu,
- j) komunikacja ustna / komunikatywność,
- k) planowanie i organizacja pracy własnej,
- l) czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim,
- ł) wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków,
- m) przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,
- n) sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- o) współpraca w zespole.

WNIOSKI

Przedstawiony raport za 2019 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Na koniec 2019 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce zarejestrowanych było 2 999 osób bezrobotnych z powiatu ostrołęckiego co stanowi spadek o 9,73% w stosunku do roku poprzedniego.

Biorąc pod uwagę napływ w 2019 roku osób bezrobotnych można dostrzec, iż w perspektywie lat ubiegłych struktura zawodowa osób bezrobotnych z terenu powiatu ostrołęckiego nie ulega większym zmianom. Najliczniej reprezentowanym zawodem jest sprzedawca, który na dodatek jest silnie sfeminizowany – blisko 90 %. Na kolejnych miejscach znaleźli się mechanicy pojazdów samochodowych, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, rolnicy.

Czynnikami zaczynającym mieć decydujące znaczenie przy zatrudnieniu są kompetencje. Pracodawcy oczekują osób doświadczonych, profesjonalistów w danej branży, jednocześnie będących elastycznymi. Ciągły rozwój istniejących na rynku firm, ich dostosowywanie do dynamicznie zmieniających się trendów panujących na rynku sprawiają, iż bardzo trudno jest osobom w krótkim okresie czasu dopasowywać kwalifikacje do rynku pracy i zdobywać doświadczenie w konkretnym zawodzie.

Dynamika zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy uniemożliwia ustalenie kierunków kształcenia na dłuższy okres czasu. Kierunki wnioskowanych do zdobycia umiejętności, podnoszenia kwalifikacji czy przekwalifikowania zawodowego winny być rozpatrywane indywidualnie, zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców oraz potrzebami osób bezrobotnych, gdyż to zwiększa efektywność podejmowanych działań czyli szansę zatrudnienia po zdobyciu wnioskowanych kwalifikacji. Przy uruchamianiu szkoleń, przekwalifikowania zawodowego należy także zwrócić uwagę na zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności występujące wśród pracodawców działających w mieście Ostrołęka, powiecie ostrołęckim i powiatach

ościennych. To zwiększa szanse na podjęcie zatrudnienia wśród osób uwzględniających w procesie poszukiwania pracy możliwość zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.

W celu rozwoju kształcenia ustawicznego, a także promowania idei uczenia się przez całe życie konieczne jest nałożenie nacisku na partnerską współpracę instytucji z obszaru rynku pracy, edukacji i szkoleń. Współpraca ta daje możliwość realizacji regionalnej polityki w zakresie uczenia się przez całe życie i zmierza do wypracowania rozwiązań dotyczących mierzenia jakości usług edukacyjno-zawodowych oraz szerszego dostępu do informacji na temat oferty w tym zakresie dla mieszkańców regionu.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pokazuje nam liczną grupę osób bez zawodu. Powinni to być potencjalni klienci systemu edukacji ustawicznej. Obserwacja struktury i ruchu bezrobotnych wyróżnia zawody, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Zawody te to np.: sprzedawca, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych.

Wzrost zapotrzebowania na pracowników w nowych zawodach i specjalnościach nie nadąża za rosnącym napływem bezrobotnych z zawodów tracących rację bytu oraz miejsc pracy likwidowanych w wyniku restrukturyzacji i automatyzacji procesów przemysłowych. Procesy zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym powodują zmiany na rynku pracy, które wymuszają na społeczeństwie zmianę podejścia do pracy. Nowa sytuacja wymaga od pracowników elastyczności zawodowej oraz aktywności edukacyjnej prawie przez całe życie. Dużego znaczenia nabierają szkolenia bezrobotnych, oparte na technologiach występujących u pracodawców z terenu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce.

W odróżnieniu od wyników zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2019, wyniki przeprowadzonego Barometru zawodów dla powiatu ostrołęckiego i miasta Ostrołęka na 2019 rok prognozują deficyt w zawodach.: kierowca samochodu ciężarowego i ciągnika siodłowego, mechanicy pojazdów samochodowych, robotnicy budowlani.

Tabela nr 13. Informacja sygnałna

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy do spraw budownictwa
		Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Operatorzy wprowadzania danych
		Pomocnicy biblioteczni
		Programiści aplikacji
		Drukarze
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		zawód deficytowy
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna		
Asystenci nauczycieli		
Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Asystenci dentystyczni
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Hydraulicy i monterzy rurociągów
		Elektromechanicy i elektrycy
		Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
		Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości
		Księgowi
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
		Monterzy izolacji
		Pracownicy ochrony osób i mienia
		Zaopatrzeniowcy
		Opiekunowie dziecięcy
		Konstruktorzy i krojczowie odzieży
		Windykatorzy i pokrewni

Barometr zawodów 2020

powiat ostrołęcki i miasto Ostrołęka

www.barometrzwodow.pl

	Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Kucharze Mechanicy pojazdów samochodowych	Robotnicy budowlani
DEFICYT	Administratorzy stron internetowych	Lekarze	Pracownicy myjni, pralni i prasowni
	Agenci ubezpieczeniowi	Listonosze i kurierzy	Pracownicy obsługi ruchu szynowego
RÓWNOWAGA	Akustycy i realizatorzy dźwięku	Logopedzi i audjofonolodzy	Pracownicy ochrony fizycznej
	Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych	Magazynierzy	Pracownicy poczty
	Animatorzy kultury i organizatorzy imprez	Marynarze, pracownicy obsługi statków i portów	Pracownicy poligraficzni
	Architekci i urbaniści	Masarze i przetwórcy ryb	Pracownicy przetwórstwa metali
	Architekci krajobrazu	Maszyniści	Pracownicy przetwórstwa spożywczego
	Archiwiści i muzealnicy	Mechanicy maszyn i urządzeń	Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
	Asystenci w edukacji	Meteorolodzy, geolodzy, geografowie	Pracownicy służb mundurowych
	Betoniarze i zbrojarze	Monterzy elektroniki	Pracownicy socjalni
	Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	Monterzy instalacji budowlanych	Pracownicy sprzedaży internetowej
	Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy	Monterzy konstrukcji metalowych	Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
	Błacharze i lakiernicy samochodowi	Monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy usług pogrzebowych
	Brukarze	Monterzy okien i szklarzy	Pracownicy zajmujący się zwierzętami
	Ceramicy przemysłowi	Murarze i tynkarze	Prawnicy
	Cieśle i stolarze budowlani	Nauczyciele języków obcych i lektorzy	Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
	Cukiernicy	Nauczyciele nauczania początkowego	Projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD
	Dekarze i blacharze budowlani	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu	Przedstawiciele handlowi
	Dentysty	Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	Psycholodzy i psychoterapeuci
	Diagnosty samochodowi	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Ratownicy medyczni
	Dziennikarze i redaktorzy	Nauczyciele przedszkoli	Recepcjoniści i rejestratorzy
	Ekonomiści	Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych	Robotnicy leśni
	Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy	Obuwnicy	Robotnicy obróbki drewna i stolarze
	Farmaceuci	Ogrodnicy i sadownicy	Robotnicy obróbki skóry
	Filolodzy i Humacze	Ogrodnicy i sadownicy	Rolnicy i hodowcy
	Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Operatorzy aparatury medycznej	Rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych
	Fizjoterapeuci i masażyści	Operatorzy aparatury medycznej	Samodzielni księgowi
	Floryści	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych	Sekretarki i asystenci
	Fotografowie	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych	Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
	Fryzjerzy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Spawacze
	Geodeci i kartografowie	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Specjaliści administracji publicznej
	Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy	Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych	Specjaliści ds. finansowych
	Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych	Operatorzy maszyn włókienniczych	Specjaliści ds. organizacji produkcji
	Graficy komputerowi	Operatorzy obrabiarek skrawających	Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
	Inspektorzy nadzoru budowlanego	Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych	Specjaliści ds. rynku nieruchomości
	Instruktorzy nauki jazdy	Opiekunki dziecięce	Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
	Instruktorzy rekreacji i sportu	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
	Inżynierowie budownictwa	Opisy i pracownicy wytwarzający protezy	Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
	Inżynierowie chemicy i chemicy	Pedagodzy	Specjaliści technologii żywności i żywienia
	Inżynierowie elektrycy i energetycy	Piekarze	Specjaliści telekomunikacji
	Inżynierowie inżynierii środowiska	Pielęgniarki i położne	Spedytorzy i logistycy
	Inżynierowie mechanicy	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków	Sprzątaczkę i pokojowe
	Kamieniarze	Pomoce kuchenne	Sprzedawcy i kasjerzy
	Kelnerzy i barmani	Pomoce w gospodarstwie domowym	Szefowie kuchni
	Kierowcy autobusów	Pozostali specjaliści edukacji	Ślusarze
	Kierowcy samochodów osobowych	Pracownicy administracji i biurowi	Tapicerzy
	Kierownicy budowy	Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	Technicy budownictwa
	Kierownicy ds. logistyki	Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Technicy informatycy
	Kierownicy ds. produkcji	Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych	Technicy mechanicy
	Kierownicy ds. usług	Pracownicy ds. jakości	Weterynarze
	Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu	Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP	Windykatorzy
	Kierownicy sprzedaży	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
	Kierownicy w instytucjach społecznych i kultury	Pracownicy ds. techniki dentystycznej	Zaopatrzeniowcy i dostawcy
	Kosmetyczki	Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych	
	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży		
	Lakiernicy		

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2020 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2019 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.